

Raadsvoorstel

Zaak : Windpark A59

Zaaknummer : 268979

gemeente **Oosterhout**

Datum: 25 januari 2021

Nummer raadsnota: ZN268979

Onderwerp: ontwerp verklaring van geen bedenkingen windpark A59

Portefeuillehouder:

Willemsen

Bijlagen:

1. Ruimtelijke onderbouwing en omgevingsvergunningsaanvraag

Ter inzage:

Voorstel:

1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen, als bedoeld in artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), af te geven voor het verlenen van een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.12 lid 1 onder a, sub 3 van die wet, ten behoeve van de realisatie en in gebruik name van het windpark te Oranjepolder bestaande uit 2 windmolens, als uitbreiding op het windpark Weststad.

Samenvatting

Op 15 december 2020 heeft Eneco een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de realisatie van een windpark in de Oranjepolder. Hiervoor is, naast een omgevingsvergunning voor de activiteit 'bouwen', ook een uitgebreide afwijking van het bestemmingsplan nodig. Voor die afwijking is een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) van uw gemeenteraad noodzakelijk.

De aanvraag omgevingsvergunning is getoetst en voldoet voor de activiteit 'bouwen'. De aanvraag samen met de ruimtelijke onderbouwing voldoet voor de activiteit 'afwijken van het bestemmingsplan'. Daarom stellen wij u voor een ontwerp vvgb af te geven.

De ontwerp vvgb wordt samen met het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning 6 weken ter inzage gelegd. Hierover kan een ieder zienswijzen indienen. Wij verwerken de zienswijzen en leggen u naar verwachting in juni 2021 een voorstel voor over het verlenen van de vvgb.

Aanleiding

Principeverzoek zonne- en windpark

In februari 2020 heeft Eneco voor het windpark en Shell New Energies voor het zonnepark een principeverzoek ingediend. Deze twee verzoeken samen vormen het Energiepark A59. Het principeverzoek van Eneco zag op de realisatie van een windpark nabij de Rijksweg A59 met 3 windturbines.

Bij het beoordelen van de principeverzoeken heeft het college zo zorgvuldig mogelijk de verschillende meningen en belangen die in het gebied en bij het project spelen, betrokken. Daartoe hebben de inspraakreacties uit de omgeving en de veldexcursie van 27 juni 2020 als input gediend. Verreweg de meeste inspraakreacties (bezwaren en zorgen) waren gericht op de plannen voor de windmolens. Het college heeft daarin het algemeen belang afgewogen, zoals de kaders die de gemeenteraad heeft gesteld voor de energietransitie, met de individuele belangen van bewoners. Bijvoorbeeld die van bewoners van de wijk Dommelbergen over zicht op en geluid van de windmolens. Na een zorgvuldige afweging heeft het college besloten om Eneco te verzoeken het initiatief aan te passen en één windmolen te laten vervallen. Hierover is uw raad geïnformeerd. Met de beslissing op het principeverzoek is dit deel van het proces afgerond en kon, na aanpassing van het initiatief door Eneco, gestart worden met de procedure van de omgevingsvergunning.

Wij verzoeken u om bij communicatie rondom deze aanvraag het zaaknummer 268979 te vermelden.

Aanvraag omgevingsvergunning windpark

Op 15 december 2020 heeft Eneco een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de realisatie van een windpark van 2 windmolens in de Oranjepolder, als uitbreiding van het bestaande windpark op Weststad III. De locatie is gelegen tussen de A59 in het noorden, het Kromgat in het oosten, de Domeinweg en de rioolwaterzuivering Dongemond in het zuiden en de Statendamweg in het westen.

Op basis van het bestemmingsplan is het realiseren van een windpark op deze locatie niet toegestaan. Voor het project is daarom naast een omgevingsvergunning voor de activiteit 'bouwen' ook gevraagd om af te wijken van het bestemmingsplan. Dit dient op basis van de Interim omgevingsverordening Ruimte van de provincie te gebeuren met een uitgebreide afwijkingsprocedure (artikel 2.12, eerst lid, onder a, sub 3 van de Wabo). De aanvraag is gedaan voor de maximale termijn van 25 jaar, na deze termijn wordt het park weer afgebroken en krijgen de gronden hun oorspronkelijke agrarische gebruik terug. Ook deze termijn is ingegeven vanuit het beleid van de provincie voor windparken in landelijk gebied.

Voor deze uitgebreide afwijking van het bestemmingsplan geldt dat een omgevingsvergunning alleen verleend mag worden als het aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard daartegen geen bedenkingen te hebben. Het Besluit omgevingsrecht (Bor) bepaalt dat voor een dergelijke omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) van uw gemeenteraad noodzakelijk is.

Wat willen we bereiken?

De realisatie van het zonnepark in de Oranjepolder levert een aanzienlijk bijdrage in de ambities die de gemeente Oosterhout heeft op het gebied van de energietransitie. Die ambities zijn vastgelegd in de Ambitienota Energietransitie, de Routekaart Energietransitie en de recent vastgestelde concept Regionale Energie Strategie 0.5. Doel hiervan is om in 2030 de helft van de totale energie die Oosterhout nodig heeft hernieuwbaar op te wekken (192 GWh). Het Energiepark A59 kan hierin een aanzienlijke bijdrage leveren van in totaal 73 GWh. Het beoogde windpark levert hiervan 30 GWh.

In 2011 heeft de gemeente Oosterhout, als onderdeel van de regio West-Brabant, een windbod gedaan aan de provincie. Voor Oosterhout hield dit windbod een uitbreiding in van het bestaande windpark op Weststad III met 2 windmolens. De afspraken hierover zijn door de provincie verankerd in de afspraken 'wind op land' met het Rijk in 2013. Het Energiepark A59 is verder uitgewerkt, waarbij duidelijk is geworden dat een combinatie van een windpark met een zonnepark veel betere resultaten oplevert door dubbelgebruik, omdat beide energiestromen complementair zijn aan elkaar. Tevens levert dit een significant financieel voordeel op voor netbeheerder Enexis en daarmee de inwoners van Oosterhout, omdat slechts eenmaal een aansluiting met bijbehorende kabel hoeft te worden gerealiseerd.

Het realiseren van het Energiepark A59 is essentieel voor het halen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen voor 2030, zoals vastgelegd in Ambitienota Energietransitie 2030 en de Routekaart Energietransitie 2019-2022 en de regionale afspraken daarover die in de concept Regionale Energie Strategie (RES) 0.5 zijn gemaakt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toetsing aanvraag

De aanvraag van Eneco past niet binnen het ter plaatse geldende bestemmingsplan "Buitengebied" en in dit bestemmingsplan is geen afwijkingsmogelijkheid opgenomen om de windturbines alsnog toe te staan. In de Interim omgevingsverordening Ruimte van de provincie Noord-Brabant is bepaald dat een windpark in landelijk gebied alleen met een uitgebreide afwijkingsprocedure (op basis van artikel

2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2 of 3, Wabo) mag worden verleend (Artikel 3.37) omgevingsverordening).

De aanvraag omgevingsvergunning is getoetst aan de relevante wet- en regelgeving en provinciaal en gemeentelijk beleid. De aanvraag voldoet voor de activiteit 'bouwen'. De aanvraag samen met de ruimtelijke onderbouwing voldoet voor de activiteit 'afwijken van het bestemmingsplan', zodat ook op dit punt ingestemd kan worden.

Ontwerpverklaring van geen bedenkingen

Ons college mag een besluit nemen over de aangevraagde omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen, maar moet voor de uitgebreide afwijking van het bestemmingsplan zoals hierboven al verwoord, uw gemeenteraad betrekken. Voor de uitgebreide afwijking van het bestemmingsplan is zoals gezegd een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) van de gemeenteraad noodzakelijk.

U als raad bent bevoegd voor het afgeven van een vvgb. Het is noodzakelijk in de Nederlandse ruimtelijke ordening-praktijk dat ook de ontwerp-vvgb door de raad wordt afgegeven. Dit heeft tot gevolg dat uw raad tweemaal wordt gevraagd in te stemmen met de vvgb binnen één ruimtelijke procedure. Wij stellen uw raad met dit voorliggende besluit voor om de ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven.

Een verklaring van geen bedenkingen kan op basis van artikel 6.5, tweede lid Bor alleen worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het college is van mening dat uit de ruimtelijke onderbouwing blijkt dat er geen strijd is met een goede ruimtelijke ordening en er op dit moment geen reden is om de aanvraag af te wijzen.

De ontwerp vvgb wordt samen met het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning 6 weken ter inzage gelegd. Hierover kan een ieder zienswijzen indienen. Nadat de zienswijzen zijn ontvangen en beoordeeld wordt aan uw raad uiteraard opnieuw een voorstel voorgelegd over het al dan niet verlenen van de vvgb. We voorzien het voorleggen van dit tweede voorstel aan uw raad in juni 2021.

Ruimtelijke onderbouwing

Voor de afwijking van het bestemmingsplan is een uitgebreide ruimtelijke onderbouwing opgesteld door Eneco, waarin de verschillende keuzes en ruimtelijke aspecten zijn belicht. Onderstaand enkele belangrijke onderdelen van deze ruimtelijke onderbouwing.

1. Het is passend binnen het lokaal beleid

Het realiseren van de overgebleven 2 windmolens is essentieel voor het realiseren van de doelstellingen van de gemeente Oosterhout uit de ambitienota Energietransitie 2030 en de Routekaart Energietransitie 2019-2022. Zonder deze windmolens zal de gemeente Oosterhout nog eens 30 hectare extra (naast de 15 ha van de 3^e windmolen) moeten vinden om de doelstellingen voor 2030 in het vizier te houden.

2. Het is passend binnen de eerdere afspraken die de gemeente heeft gemaakt met provincie en rijk

Zoals eerder aan het college gemeld zijn in 2011 afspraken gemaakt met de provincie over de (oostelijke) uitbreiding van het bestaande windpark Weststad met 2 windmolens. Toen is ook bedrijventerrein de Vijf Eiken in beeld geweest, maar deze is afgefallen vanwege de nabijheid van vliegbasis Gilze-Rijen (radarverstoringen). De uitbreiding van het windpark op Weststad III is vervolgens onderdeel geworden van de afspraken 'Wind op Land' met het Rijk. Als gemeente Oosterhout zijn wij er aan gehouden deze afspraken na te komen. Daarnaast leveren de beide windmolens, samen met het beoogde zonnepark op dezelfde locatie ook efficiencyvoordelen op voor de netbeheerder Enexis.

3. Er wordt voldaan aan richtlijnen van het rijk en de provincie

Voor het plaatsen van een windpark zijn regels en voorwaarden gesteld. Door het Rijk en de provincie Noord-Brabant zijn bijvoorbeeld richtlijnen afgegeven voor zoekgebieden voor de productie van energie uit zon en wind. Deze gebieden moeten zoveel mogelijk worden gecombineerd met bestaande infrastructuur. Windpark Energiepark A59 is gelegen nabij een grootschalig landschap in de vorm van een aaneengesloten bedrijventerrein (Weststad - Statendam), de RWZI Dongemond en de A59.

4. Er is sprake van clustervorming (ruimtelijk en visueel)

Vanuit de provincie is bepaald dat locaties voor windenergie vanuit ruimtelijke ordeningsperspectief tenminste uit een cluster van 3 windmolens moet bestaan om versnippering te voorkomen. In de provinciale Interim omgevingsverordening is geen definitie gegeven van het begrip cluster. Een gemeente heeft daarin haar eigen beoordelingsruimte.

De eis van clustervorming in de verordening komt voort uit de wens van de provincie dat de ontwikkeling van windturbines moet aansluiten bij het grootschalige karakter van het landschap, zoals (middel)zware bedrijventerreinen in stedelijk concentratiegebied, hoofdinfrastructuur en het grootschalige open polderlandschap in West-Brabant. De provincie heeft uit oogpunt van zorgvuldig ruimtegebruik in de Interim omgevingsverordening willen regelen dat windturbines worden geconcentreerd in daarvoor geschikte gebieden of aansluitend op bestaande windparken. Door windturbines vervolgens ruimtelijk en visueel te clusteren wordt het grootschalige karakter van het landschap benadrukt en wordt versnippering van windturbines tegengegaan.

Het Windpark Energiepark A59 bestaat uit twee windturbines en vormt een ruimtelijk en visueel cluster met de zes bestaande windturbines in windpark Weststad III. Er is dus ruimtelijk gezien geen sprake van een volledig nieuwe windlocatie. De kortste afstand van de westelijke turbine tot dichtstbijzijnde bestaande turbine op Weststad III bedraagt circa 430 meter. De onderlinge afstand tussen beide nieuwe turbines in windpark Energiepark A59 is groter en bedraagt circa 595 meter (deze afstand is overigens noodzakelijk om windafvang tussen de beide windmolens te voorkomen).

Gezien de landschappelijke (en visuele) samenhang die tussen de bestaande en nieuwe windturbines bestaat kan worden aangenomen dat er sprake is van een geclusterde opstelling van windturbines en dat hier aan de Interim omgevingsverordening wordt voldaan.

Uit de visualisaties blijkt ook dat de windturbines vanuit verschillende gezichtspunten als een samenhangend geheel worden ervaren, ondanks verschil in onderlinge afstand en afmetingen tussen het bestaande en het nieuwe deel van het grotere windpark. Het Windpark Energiepark A59 vormt dus samen met het windpark Weststad III een cluster en voldoet daarmee aan de Interim omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant.

Een andere positionering van de windturbines in het kader van kwaliteitsverbetering van het landschap heeft daarbij geen overwegend positief effect. Dit blijkt temeer omdat vanuit andere belemmeringen, zoals de afstand die aangehouden moet worden ten opzichte van de RWZI, het al bestaande windpark, de rijksweg A59 en hoogspanningsmasten, er eigenlijk geen schuifruimte beschikbaar is binnen het plangebied.

5. Uit de onderzoeken blijkt dat binnen de geldende normen gebleven wordt

Uiteraard zijn windmolens gebonden aan wettelijke normen voor geluidshinder, radarverstoringen en slagschaduw, en aan overige wet- en regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid en natuur(bescherming). Uit de voor het project uitgevoerde onderzoeken blijkt dat door de afstand tot de dichtstbijzijnde woonwijken en bebouwing ruimschoots wordt voldaan aan de wettelijke normen voor geluid en slagschaduw. In Geertruidenberg overlapt de slagschaduwcontour enkele woningen. Afgesproken is dat de oostelijke windmolen wordt stilgezet in die gevallen wanneer de slagschaduw

over deze woningen valt. Ook op andere aspecten wordt voldaan aan de wettelijke eisen. In de bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing wordt dit uitvoerig toegelicht.

Wat mag het kosten en wat levert het op?

De gemeente heeft kosten aan ambtelijke inzet, communicatie en proces (o.a. organisatie van webinar, website, etc.). Deze kosten worden gedekt uit de inkomsten van het project. De volgende inkomsten zijn te verwachten vanuit het Windpark:

- Eneco draagt €50.000 bij aan kosten die de gemeente maakt voor de procedure van het afwijken van het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning. Dit wordt vastgelegd in een anterieure overeenkomst die Eneco en de gemeente met elkaar sluiten en dekt de ambtelijke kosten voor dit traject.
- Er dienen leges voor de omgevingsvergunning te worden voldaan. De hoogte van de leges worden bepaald door de totale (investerings)kosten, conform de legesverordening van de gemeente Oosterhout. De berekening daarvan vindt plaats op basis van de Taxatiewijzer Duurzame energie van de VNG. De legesopbrengsten bedragen indicatief € 120.000. De leges dekken de kosten voor de vergunningprocedure.
- Ook moet de ontwikkelaar jaarlijks OZB betalen over het windpark. Indicatief bedraagt de OZB voor het windpark jaarlijks circa €14.000- €25.000.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat bij grootschalige opwekking van duurzame energieprojecten wordt gestreefd naar een lokaal eigenaarschap van 50%. Hoe deze 50% ingevuld wordt is niet gedefinieerd. De ervaring bij soortgelijke projecten elders in Nederland leert inmiddels dat dit streven op veel verschillende manieren wordt uitgelegd en dat de 50% niet of nauwelijks wordt gerealiseerd. Met het vervallen van de 3e windmolen (33% van het project) verslechtert de businesscase van het project sterk. De verslechtering van de businesscase betekent ook dat er veel minder (financiële) ruimte is in het project om (de inwoners van) de gemeente Oosterhout mee te laten profiteren van de opbrengst. Voor de invulling van het lokaal eigenaarschap zijn daarom de volgende afspraken gemaakt met Eneco:

- Afgesproken is dat Eneco een bijdrage doet in het duurzaamheidsfonds van de gemeente Oosterhout van €0,50 ct. per opgewekt MWh (€ 500 per GWh, conform de Gedragscode Wind op Land). Indicatief gaat het om een bedrag van € 15.000 per jaar. Uit de Omgevingsdialog die is gehouden door Eneco en Shell, blijkt dat omwonenden en belanghebbenden een dergelijk fonds te prefereren boven andere vormen van participatie, zoals obligaties of andere investeringsopties. Het fonds wordt ingezet om duurzame projecten te kunnen stimuleren. Een voorstel voor dit fonds is voorzien in 2021. Daartoe stellen we een werkgroep in met omwonenden en stakeholders, zoals Oosterhout Nieuwe Energie. Het voorstel wordt nog voor besluitvorming aan het college en uw raad voorgelegd.
- Eneco investeert €100.000 euro (€10.000 per opgesteld MW vermogen, 2 windmolens van 5 MW, conform provinciale eisen) in de kwaliteitsverbetering van het landschap. Deze investering komt ten goede aan het Groenfonds van de gemeente. Het is aan de gemeente een invulling te geven aan deze investering rondom het projectgebied of elders in de gemeente Oosterhout.
- Eneco zal zich aantoonbaar inspannen om de geproduceerde energie geheel of gedeeltelijk te leveren aan lokale (groot)afnemers, zoals ondernemers.
- Eneco zal zich voor aanleg en beheer aantoonbaar inspannen om lokale bedrijven, en waar mogelijk ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, via SROI (Social Return On Invest) te betrekken.
- Er is een directe uitkering van planschade overeengekomen met Eneco voor iedereen die daar wettelijk gezien recht op heeft. Eneco laat een 'Planschade analyse' uitvoeren conform de wettelijke systematiek. Eneco zal uiterlijk binnen 3 maanden na het onherroepelijk worden

van de vergunning contact opnemen met rechthebbenden en een aanbod doen voor een tegemoetkoming in de planschade.

Op welke manier is/wordt vormgegeven aan burgerparticipatie?

Conform de gemeentelijke procedures zijn de twee principeverzoeken van Shell en Eneco, na onze instemming, vrijgegeven voor de inspraak van donderdag 27 februari tot en met 22 april 2020. Hierbij zijn in totaal 495 inspraakreacties ingediend. Inhoudelijk betroffen de inspraakreacties voornamelijk reacties over de windmolens en specifiek de windmolen het dichtst bij de wijk Dommelbergen.

Op 15 juni heeft het college het inspraakverslag vastgesteld als antwoord op de bijna 500 inspraakreacties op het principeverzoek van Eneco voor het realiseren van 3 windmolens in de Oranjepolder.

Op 27 juni heeft een veldexcursie plaatsgevonden. Circa 100 geïnteresseerden uit de omgeving van de Oranjepolder zijn die dag met de wethouder en enkele ambtenaren fysiek in gesprek gegaan over de plannen voor het Energiepark A59. Veelal dezelfde zorgen en bezwaren die we eerder schriftelijk hebben ontvangen werden mondeling ingebracht.

Uit de gesprekken werd nogmaals duidelijk dat de omgeving niet tegen duurzame energie opwekking is en dat het initiatief voor het zonnepark weinig weerstand kent. Het initiatief voor de windmolens kent veel weerstand, vanwege eerder genoemde redenen. Vooral de windmolen dichtst bij de wijk Dommelbergen wordt door een ruime meerderheid van de deelnemers niet acceptabel geacht. Desgevraagd geven zij aan in plaats van deze windmolen liever een extra zonneweide te zien. De 2 windmolens langs de snelweg A59 zijn wel acceptabel voor de meeste deelnemers aan de veldexcursie.

Op basis van de inspraakreacties, de beantwoording daarvan in het inspraakverslag, en de gesprekken tijdens de veldexcursie, heeft het college per brief van 10 september 2020 aan Eneco verzocht het initiatief aan te passen (van 3 naar 2 windmolens). Met het laten vervallen van deze windmolen wordt tegemoetgekomen aan de belangrijkste zorgen en bezwaren vanuit de omgeving, onder meer ten aanzien van mogelijke gezondheidsklachten als gevolg van (laagfrequent)geluid of slagschaduw en visuele hinder.

De resultaten uit de inspraak en overleggen zijn meegenomen in de door Eneco opgestelde vergunningaanvraag en de daarbij behorende ruimtelijke onderbouwing.

Pas wanneer uw gemeenteraad instemt met de ontwerp vvgb voor het afwijken van het bestemmingsplan kan het college een ontwerp besluit nemen voor de omgevingsvergunning voor het bouwen. De ontwerp vvgb wordt niet apart bekend gemaakt omdat dit geen afzonderlijk besluit is. De vvgb wordt als bijlage onderdeel van de ontwerp-omgevingsvergunning. Deze ontwerp vergunning wordt zes weken ter inzage gelegd in februari en maart. Tijdens deze termijn wordt een ieder in de gelegenheid gesteld in deze periode een zienswijze in te dienen.

Over de ter inzagelegging wordt gecommuniceerd op de verschillende websites van de gemeente en het Energiepark A59 (www.energieparkA59.nl). Hierin is ook aandacht voor de beoogde planning van deze procedure.

Een bewonersbrief zal naar de omgeving worden verstuurd om hen te attenderen op de terinzagelegging en termijn. Ook zal een webinar worden georganiseerd waarbij geïnteresseerden nog vragen kunnen stellen ter verduidelijking van de ter inzage liggende stukken.

gemeente **Oosterhout**

BESLUIT VAN DE RAAD

Nummer: ZN268979

DE RAAD VAN DE GEMEENTE OOSTERHOUT,

gelet op artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht juncto artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht,

gelezen het voorstel van het college van 25 januari 2021,

BESLUIT:

1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen, als bedoeld in artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), af te geven voor het verlenen van een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.12 lid 1 onder a, sub 3 van die wet, ten behoeve van de realisatie en in gebruik name van het windpark te Oranjepolder bestaande uit 2 windmolens, als uitbreiding op het windpark Weststad.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 maart 2021.

DE RAAD VOORNOEMD,

, voorzitter

, griffier